

KUOPION PURSISEURA ry

SEURAN YMPÄRISTÖOHJEISTUS

HYVÄKSYTTY KUOPION PURSISEURAN HALLITUKSEN KOKOUKSESSA 23.2.2015

Kuopion Pursiseuran keskeisiä tavoitteita toiminnassa on puhtaan vesiympäristön arvostaminen ja säilyttäminen, hyvien veneilytapojen noudattaminen sekä jäsenistön ohjaaminen näiden arvojen hyväksymiseen. Seuran ympäristöohjeistuksessa on otettu huomioon asioita, joiden avulla jokainen jäsen voi omalta osaltaan pitää huolta tämän tavoitteen toteutumisesta.

1. Jätteet

Suomen ja EU:n jätepolitiikan tavoitteena on varmistaa, etteivät jätteet vaaranna ympäristön hyvinvointia tai ihmisten terveyttä. Jätelaissa veloitetaan noudattamaan etusijajärjestystä, jonka tarkoituksena on ensisijaisesti vähentää jätteen syntymistä ja jätteen haitallisuutta. Syntyvä jäte on valmisteltava uudelleenkäyttöön tai kierrätettävä. Jos kierrätys ei ole mahdollista, jäte on hyödynnettävä muilla tavoilla, kuten energiana. Loppusijoitus kaatopaikoille tulee kysymykseen vain, jos jätteen hyödyntäminen ei ole mahdollista.

Ruuantähteitä tai pakkauksia ei saa heittää luontoon tai polttaa nuotiopaikoilla, vaan ne on sijoitettava jäteastioihin. Pakkausmateriaalit, etenkin muovit voivat poltettaessa vapauttaa myrkyllisiä kaasuja jotka ovat haitallisia luonnolle ja terveydelle.

1.1 Pirttiniemi

Pirttiniemessä on jäteaste, johon veneillä kertyneet jätteet voi sijoittaa. Keräysastioita on sekajätteelle, pahville, pienmetallille sekä lasille. Myös jäteöljylle on oma säiliö ja hyvin valutetut öljypullot ja -kanisterit voi sijoittaa öljyisten jätteiden astiaan. Jätehuollon ylikuormituksen välttämiseksi suositellaan kuitenkin omien jätteiden poisvientä. Akkujen jättäminen jäteasteeseen on kielletty.

Pirttiniemessä on käytössä septin tyhjennyslaitteet. Pilssivesien tyhjennys näihin on ehdottomasti kielletty, koska ne rikkovat pumpit. Tarkemmat käyttöohjeet löytyvät laitteista.

1.2 Jänissalo

Jänissalon tukikohdassa on jätehuolto, mutta jätehuollon ylikuormituksen välttämiseksi suositellaan omien jätteiden poisvientä.

1.3 Iivarinsalo

Iivarinsalon tukikohdassa ei ole järjestetty jätehuoltoa ja jokainen venekunta vie omat jätteensä pois. Jätteet voi tuoda esimerkiksi Pirttiniemen tukikohtaan.

2. Vaaralliset jätteet

Vaarallisiksi jätteiksi luokitellaan jätteet, jotka aiheuttavat jo pieninä pitoisuuksina tai määrinä riskin ihmisen terveydelle tai luonnolle. Vaarallisten jätteiden ominaisuuksia ovat esimerkiksi räjähdysherkkyys ja

syövyttävyyds. Yleisimpiä vaarallisia jätteitä ovat paristot, akut, lääkkeet, maalit, ohenteet, käytetyt öljyt ja loisteputket sekä -lamput.

Vaarallisia jätteitä ei saa heittää sekajätteeseen vaan ne on vietävä vaarallisten jätteiden vastaanottopisteisiin. Joitakin vaarallisiin jätteisiin luettavia jätteitä voi viedä tuottajavastuun nojalla niiden ostopaikkaan. Vaaralliset jätteet voi toimittaa paikallisille jäteasemille ja Kuopiossa kaikkia kotitalouksien vaarallisia jätteitä ottaa vastaan Ekokem. Poikkeuksena lääkkeet, jotka on vietävä apteekkiin ja räjähteet kuten ilitulitteet ja ammukset joita ottaa vastaan poliisi. Kotitalouksien vaarallisista jätteistä ei peritä maksua jätepisteillä tai -keskuksilla.

3. Pesu- ja tiskausvedet

3.1 Pesuvesien päästön rajoittaminen vesistöön

Tukikohdissa saunomisen ja tiskaamisen yhteydessä tulisi välttää pesuvesien tarpeetonta pääsemistä vesistöön.

3.2 Saunominen ja uinti tukikohdissa

Shampoot, hoitoaineet ja vartalonpesuaineet sisältävät paljon järviä rehevöittäviä aineita, kuten fosfaatteja, jotka ovat fosforihapon suoloja. Niitä käytetään pesuaineissa sitoja-aineena. Fosfori on suurin tekijä järvien rehevöitymisessä. Levät, kuten ihmiselle haitallinen sinilevä pystyy käyttämään osaa fosfaateista suoraan ravintonaan. Tästä syystä paikoissa, joissa pesuaineita pääsee paljon veteen, esiintyy myös sini-levää. Olisikin hyvä, että hiukset ja vartalo huuhdeltaisiin pesuaineista saunassa, jotta pesuaineet eivät päätyisi suoraan järviveeteen. Vaikka yksilönä oma pesuaineen käyttö ei tunnu isolta määrältä, niin suuressa joukossa pesuaineen määrä kertyy suureksi.

Markkinoilla on myynnissä ympäristömerkittyjä shampoita ja saippuuita. Niiden tarkoituksena on varmistaa ympäristöystävällisyys koko tuotteen elinkaaren ajan oikein käsiteltynä. Markkinoilla on myös olemassa kokonaan biohajoavia shampoita ja pesuaineita. Näitä käyttämällä säästetään ja suojellaan luontoa parhaiten. Niitä käyttämällä voi myös käydä huuhtomassa itsensä järvessä, saastuttamatta vettä. Biohajoavia tai ympäristömerkittyjä pesuaineita saa päivittäistavarakaupoista. Lisätietoja ympäristömerkityistä tuotteista: www.joutsenmerkki.fi.

3.3 Tiskaus tukikohdissa

Astianpesuaineet sisältävät myös fosforia, joka aiheuttaa järvien rehevöitymistä, sekä tiskauksesta tulevat ruuantähteet samentavat rantavettä ja houkuttelee haittaeläimiä tukikohtien rannoille. Siksi onkin suositeltavaa, että astioiden tiskaukset tehdään niille varatuilla paikoilla. Jänissalon päärakennukseen tulee kunnan vesijohto ja siellä on käsitiskialtaat tiskausta varten. Pesuaine valinnoilla jokainen pystyy omalta osaltaan vaikuttamaan ympäristöön ja vesien puhtaana pysymiseen. Myös tiskiaineissa on ympäristömerkittyjä tuotteita.

4. Veneiden kunnossapito ja huolto

Veneiden kunnossapitoon ja huoltoon on säädöksiä, joiden tarkoitus on vähentää kunnossapidosta aiheutuvia ympäristökuormituksia. Säädökset rajoittavat veneiden pesussa käytettäviä pesuaineita sekä veneen pohjamaalin poistoon käytettäviä kemikaaleja.

4.1 Veneiden pesu

Veneitä pestäessä hiilivetyliuottimia sisältävillä pesuaineilla on pesun tapahduttava tätä tarkoitusta varten rakennetuilla pesupaikoilla, joista jätevedet voidaan johtaa öljynerottimen kautta jätevesiviemäriin. Talvisäilytysalueilla veneitä voidaan pestä pesuaineilla, jotka eivät sisällä hiilivetyliuottimia. Tällöin jätevedet imeytetään maaperään tai johdetaan sadevesiviemäriin.

Pesuvesien johtaminen suoraan vesistöön on sallittua vain silloin, kun veneitä pestään satunnaisesti pelkällä vedellä. Näissä tapauksissa jätevedet sisältävät vain vähäisiä määriä haitta-aineita ja vesistöön johdettavat vesimäärät ovat pieniä.

Veneen pohjan peseminen ja huolto on edullinen ja ympäristöystävällinen vaihtoehto pinnan uusimiselle. Puhdas pohja vähentää myös polttoainekulutusta.

4.2 Veneiden huolto

Veneiden pohjamaaleja poistettaessa maalin poisto on tehtävä tiiviillä alustalla, joka estää maalijätteen pääsyn maaperään ja josta maalijäte voidaan kerätä talteen. Veneitä hiottaessa hiontapölyn leviäminen ympäristöön on estettävä.

4.3 Veneiden tankkaus

Veteen joutuvat polttoainepäästöt aiheuttavat terveys-, ympäristö- ja turvallisuusriskejä. Polttoainepäästöjä ei saa yrittää peittää astianpesuaineella, sillä polttoaineen ja astianpesuaineen sekoitus on vaarallista vesieliöille. Kemikaalien yhteisvaikutukset voivat olla yllätyksellisiä. Esimerkiksi dieselöljyn polyaromaattisten hiilivetyjen, eli PAH-yhdisteiden haitalliset ympäristövaikutukset voivat jopa satakertaisesti joutuessaan tekemisiin astianpesuaineen kemikaalien kanssa. Vaikka kertatankkauksen yhteydessä polttoainetta läikkyy korkeintaan desilitra, suosituissa pienvenesatamissa useat pienet päästöt aiheuttavat ongelmia.

4.4 Veneiden maalaaminen

Pohjissa käytettävien haitallisten maalien eli kiinnittymisenestovalmisteiden myyntiä ja markkinointia on rajoitettu Suomessa. Rajoitusten syynä ovat maalien aiheuttamat ympäristö- ja terveyshaitat.

Kiinnittymisenestovalmisteissa käytetään tehoaineina kupari- sekä sinkkiyhdisteitä ja orgaanisia aineita. Veteen liuetessaan tehoaineet ovat myrkyllisiä eliöille ja haitat kohdistuvat erityisesti herkkien rannikovesien ja satama-alueiden eliöstöön.

Myrkyllisten maalien vaikutus vesieliöihin on suurimmillaan keväällä, kun veneet lasketaan vesille uudestaan maalissa. Tilannetta hankaloittaa se, että keväällä on myös eliöiden lisääntymisaika jolloin ne ovat erityisen herkkiä haitallisille kemikaaleille.